

Frihet, demokrati og solidaritet

Taler

Peggy Hessen Følsvik

Dato

1 mai 2022

Sted

Youngstorget, Oslo

Omstendigheter

LO-lederens 1. mai-tale

1 Kamerater - kjære venner!

Gratulerer med 1. mai - arbeiderbevegelsen sin internasjonale kampdag!
Dette er en dag der vi minnes alle de seirene som arbeiderbevegelsen har vunnet!

5

Men enda mer er det dagen da vi markerer alle kampene som ennå ikke er avsluttet!

10 Kampen for frihet!
Kampen for demokrati!
Kampen for solidaritet og faglige rettigheter!

I Norge står disse verdiene sterkt!

15 I andre land må de fortsatt kjempes fram!
Over hele verden må de forsvares hver dag, hvis ikke høyrekreftene skal få bryte dem ned!

Høyresiden forsøker ofte å ta eierskapet til begrepet «individets frihet»!

20 Men vi vet, at individet sin frihet er en hardt tilkjempet kollektiv rettighet.
Den vinnes bare i fellesskap.

Ingen er fri før alle er fri!

25 Arbeiderbevegelsen har gått først i frihetskampen i hele vår historie! Og nå - når høyresiden sine antidemokratiske spøkelser rasler med kjettingene.
I Russland. I Frankrike.

I USA, Tyskland og Storbritannia!

30

Da ringer våre varselklokker!

Da må arbeiderbevegelsen stå opp mot høyreekstremismen!

Mot de som ikke vil ha solidaritet!

Mot de som ikke vil ha demokrati!

35 Mot de som ikke vil ha frihet!

Men som heller vil bruke tvang.

*

40 Kjære venner -

Vladimir Putin sitt meningsløse overfall på Ukraina for 66 dager siden har kastet Europa ut i en tilstand av utrygghet og frykt.

Frykt for krig. Frykt for bruk av atomvåpen.

Frykt for de globale følgene i form av sult, fattigdom og sosial uro.

45

Vi skal klart og tydelig gi vår støtte til det ukrainske folk, som kjemper for sin frihet!

For retten til liv!

For retten til demokrati!

50 For retten til å være mennesker!

Slik vi støtter opp om frihetstrangen til folk i Colombia, i Myanmar og i Palestina!

55 Verden rundt blir våre kamerater forfulgt for sin frihetskamp!

I Hviterussland sitter nå 15 til 20 fagforeningsfolk fengslet for sin motstand mot krigen i Ukraina.

I Russland er mange forledet av Putin-regimet sin propaganda til å støtte krigen.

60 Men tusenvis tar også til motmæle, og risikerer sin frihet ved å protestere.

Mange russere har kommet hit til Norge for å arbeide.

For å bygge vennskap. Og kjærlighet.

De er også våre brødre og søstre.

65 Og vi aksepterer ikke at russere i Norge utsettes for hat, trakassering og utestengelse på bakgrunn av det landet de kommer fra!

*

70

Kjære venner -

Det har vært helt nødvendig å møte invasjonen av Ukraina med kraftfulle tiltak - og med økonomiske sanksjoner.

Det støtter også LO.

75 Men mange nordmenn er urolige for Norge sin økonomi. Og for sin egen privatøkonomi.

For arbeidsmarkedet.

For strømprisene og drivstoffprisene.

For renta.

80 Og sanksjonene merkes også i mange norske lokalsamfunn og i arbeidslivet.

Nettopp derfor er det så viktig at vi har en regjering som ikke sitter på hendene sine. Og overlater jobben til markedet.

At vi har en regjering som støtter næringer som sliter.

85 Og som hjelper nye, grønne næringer fram, på skuldrene av de gamle.

Det er fagfolka i disse næringene som skaper det grønne skiftet.

Eksporten fra fastlandet skal økes med 50 prosent innen 2030.

Og klimagassutslippene skal kuttes med 55 prosent.

Det er djerpe mål - men det er å ta klimaforpliktelsene våre på alvor!

90 Derfor er det viktig å ha en regjering som sørger for trygg økonomisk styring.

Som sørger for full sysselsetting og arbeid til alle.

Og det har vi, med Jonas Gahr Støre ved roret. Og med Arbeiderpartiet i regjering!

95 *

Kjære venner -

Arbeidsplasser for framtida må være arbeidsplasser man kan se for seg en framtid i.

100 Det må være yrker som ungdommen ønsker å bli en del av.

Utdanninger som foreldre ønsker å sende ungdommene sine til.

Da kan vi ikke ha et arbeidsliv som preges av sosial dumping.

Av midlertidige stillinger.

Av deltid og løsarbeid.

105 Og ulovlig overtid.

Da må arbeiderbevegelsen ta opp kampen for et godt arbeidsliv! Her lytter Arbeiderpartiregjeringen til fagbevegelsen! De tar den storrengjøringen i arbeidslivet som vi har etterlyst!

110

Retten til hele stillinger blir styrket!
Bemanningsbransjen blir hardere regulert.
Den kollektive søksmålsretten kommer tilbake.
Og regjeringen jobber med «Norgesmodellen for et seriøst arbeidsliv».

115 Slik LO har stilt krav om.

Sammen med regjeringen gjør vi alt vi kan for å rydde opp!
Det er et taktskifte sammenliknet med den forrige regjeringen.
Storrengjøringen i arbeidslivet er i gang!

120 Men vi ser nå hvordan arbeidsgiversiden tar kampen for bemanningsbransjen!
De gjør alt de kan for å skremme om konsekvensene av en nødvendig innstramming!

Men arbeidsoppgavene blir jo ikke borte av ryddige forhold! Jobbene skal
125 fortsatt gjøres!
Men utrykgheten for arbeidstakerne - den skal bli mindre!
Og når arbeidsgiverne setter inn støtet - da må hele arbeiderbevegelsen trå til. Og sørge for at skremslene ikke får komme i veien for storrengjøringen!

130 Sosial dumping og ulovligheter er som gift for den norske modellen.
Sosial og økonomisk ulikhet er også det.
Derfor har LO satt kampen mot forskjeller øverst på dagsordenen.
Og vi har sett gjennom pandemien hvordan ulikhetene rammer.

135 *

Kjære venner -

I staten og kommunene har lønnsoppgjøret gått til mekling. Vi får håpe de blir enige.

140 For dette handler om mange av de som har stått i førstelinja:

Folk som jobber med barn og unge, gamle og syke, personer med spesielle behov.

De har ikke kunnet beskytte seg mot pandemien og smitten slik som mange andre.

De har ikke kunnet løse jobben fra hjemmekontoret.
De fortjener anerkjennelse for sin innsats.
Og de fortjener et oppgjør på linje med alle andre.
Vi krever ikke fra LOs side at noen skal få mye mer enn alle andre.
150 Men vi skal løfte hele laget.
Det er det som er solidaritet!

I går kom partene til enighet i varehandelen. På overtid.
Der har også arbeidstakerne stått i førstelinje gjennom pandemien.
155 Med munnbind bak kassa. Og hostende kunder langs hylleradene.
De har heller ikke kunnet beskytte seg mot smitten.
Men har stått på for oss andre.
Nå krevde de noe som er så selvsagt for mange andre: Full lønn under sykdom.
Virke sa at kravene deres var umulige.
160 Men de måtte gi etter til slutt!
Jeg vil gratulere Handel og Kontor i Norge med forhandlingsresultatet.
De vant fram - uten å gå til streik.
Men i visshet om at de hadde streikevåpenet i bakhånd.

165 *

Kjære venner -
Streikevåpenet er et våpen som vi nødig bruker!
Det er ikke lett å stå i en streik!
170 Det er alltid bedre å bli enige!
Men arbeidsfolk sin makt er tuftet på streikeretten!
At vi i fellesskap kan trekke arbeidskraften tilbake!
Uten streikeretten er vi like maktesløse som vi var for over hundre år siden!
Derfor er det et våpen vi i LO aldri vil gi fra oss!

175 Noen tenker kanskje at de ikke trenger denne retten.
Noen har kanskje makt til å forhandle selv - uten streikevåpenet.
Men streikeretten handler også om solidaritet.
Og det handler om fordeling.
180 Å ikke la arbeidsgiverne diktere lønningene.
Heller ikke for de med svak forhandlingsmakt.
Men å løfte hele laget!
Bare slik kan vi bekjempe økonomisk ulikhet.

185 Bare slik kan vi fremme likelønn og bekjempe lavlønn.
Det er det som er solidaritet!
Og det er solidariteten vi står opp for på 1. mai!

*

190

Kjære venner -
Solidariske fellesskap skaper trygghet i en utrygg tid.
Arbeiderbevegelsen er et slikt fellesskap.
I likhet med hele resten av Organisasjons-Norge.
195 Frivillige foreninger.
Idrettsbevegelsen.
Interesseorganisasjonene.
Alt dette er en del av limet som holder oss sammen!
Det er et vern mot ekstremisme, ulikhet og sosial konflikt!
200 Det er kanaler for menneskelig engasjement og endringsvilje!
Det er en viktig del av den norske modellen.
Det skaper trygghet og solidaritet i en utrygg verden.

205 Frihet. Demokrati. Solidaritet.

Det er vårt svar. Det er vår felles løsning.
Fordi enkeltmennesket sin frihet er en kollektiv rettighet.
210 Den har kostet arbeiderbevegelsen dyrt.
Men vi vil alltid stå opp for friheten.

Gratulerer med dagen, alle sammen!

215

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/frihet-demokrati-og-solidaritet>

220